

**UCHWAŁA NR XVIII-24/2020  
RADY MIEJSKIEJ W WOŁOMINIE**

z dnia 24 lutego 2020 r.

**w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218), Rada Miejska w Wołominie, uchwala co następuje:

**§ 1.** Przyjmuje się do realizacji „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2020-2025”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wołomina.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady  
Miejskiej w Wołominie

**Marek Górski**

Załącznik do uchwały Nr XVIII-24/2020  
Rady Miejskiej w Wołominie  
z dnia 24 lutego 2020 r.

# Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2020-2025

---

Opracował: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wołominie

## **Spis treści**

Prawne Aspekty Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:.....	3
I. Wstęp.....	4
II. Zjawisko przemocy w rodzinie.....	5
III. Diagnoza problemu przemocy w Gminie Wołomin.....	7
3.1 Diagnoza zjawiska przemocy w oparciu o dane z instytucji.....	7
3.2 Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Wołomin na temat zjawiska przemocy.....	11
3.3 Analiza SWOT.....	15
IV. Realizatorzy.....	16
V. Adresaci programu.....	16
VI. Założenia oraz cele i zadania programu.....	17
6.1 Założenia programu.....	17
6.2 Cele programu.....	18
6.2.1 Cel główny Programu.....	18
6.2.2 Cele szczegółowe Programu.....	18
VII. Źródła finansowania programu.....	27
VIII. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń.....	27
Załączniki: Ankieta nr 1.....	29

## **Prawne Aspekty Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:**

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218);
- 2) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 30);
- 4) Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1182 z późn. zm.)
- 5) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (t. j. Dz. U. 2019 r. poz. 2086 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2018 poz. 1878 z późn.zm.);
- 8) Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (t. j. Dz. U. 2015 r. poz. 21 z późn. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz 1507 z późn. zm.);
- 10) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- 11) Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Wołomińskiego na lata 2018-2023;
- 12) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wołomin na lata 2016-2025.

## I. Wstęp

Rodzina występuje w pojęciu socjologicznym jako podstawowa komórka społeczna. Rodzina to elementarne środowisko egzystowania człowieka, w której kształtują się m.in. system wartości, normy i wzorce zachowania. Destruktywnie działająca rodzina nie realizuje swoich podstawowych zadań i wpływa dezorganizująco na funkcjonowanie jednostki w życiu społecznym. Członek rodziny to osoba najbliższa (zgodnie z art. 115 § 11 kodeksu karnego – małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia lub jej małżonek a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca.

Prawa rodziny i prawa dziecka stanowią dobro chronione przez przepisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, która:

- określa małżeństwo, jako związek kobiety i mężczyzny i deklaruje, iż jako takie obok, rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa – znajduje się ono pod ochroną i opieką Państwa (art.18);
- przyznaje rodzicom prawo do wychowania dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniem, uznając ograniczenie, pozbawienie praw rodzicielskich za sytuację wyjątkową – może to nastąpić tylko w przypadkach określonych w ustawie i tylko na podstawie prawomocnego wyroku sądowego (art.48);
- nakłada na państwo obowiązek uwzględniania w swojej polityce społecznej i gospodarczej dobra rodziny. „(...) Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych” (art.71).

Wszystkie akty prawne zgodnie nakazują wszystkim kierowanie się:

- *dobrem dziecka* - wszystkie działania powinny być podejmowane w najlepiej pojętym interesie dziecka, biorąc pod uwagę, że naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka jest rodzina;
- *zasadą równości* (powszechności) – troska o ochronę praw każdego człowieka;
- *poszanowaniem praw, obowiązków i odpowiedzialności rodziców*.

Gdy te zasady są w rodzinie naruszone, naruszona jest stabilność rodziny, a jej członkowie mogą doznawać cierpienia i przemocy.

## II. Zjawisko przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie została zdefiniowana w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 2 pkt 2 „Przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności naruszające ich godność, nietykalność cielesną, w tym seksualną powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.” Ustawa ta uznaje, że „przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”.

Celem przemocy jest wywarcie określonego wpływu na ofiarę, podporządkowanie jej i uzyskanie kontroli nad jej osobą – **przemoc nie musi manifestować się poprzez agresję.**

Cechy charakterystyczne przemocy:

- jest intencjonalna,
- ma miejsce wyraźna asymetria sił,
- naruszone są prawa i dobra osobiste,
- powoduje ból i cierpienie,
- osłabia zdolności ofiary do obrony.

Przemoc w rodzinie zwykle powtarza się według określonego schematu, w którym wyróżniamy następujące fazy:

- narastania napięcia, w której zaczyna pojawiać się agresja;
- ostrej przemocy, w której następuje wybuch agresji, w tej fazie najczęściej ofiary poszukują pomocy;
- miodowego miesiąca, kiedy sprawca przeprasza i obiecuje poprawę, w tej fazie bardzo często osoby doznające przemocy wycofują się z kontaktu z osobami udzielającymi pomocy, mając pozorne poczucie odzyskiwania kontroli nad sytuacją.

„Wycofywanie się”, a także dalsze pozostawanie w związku ze sprawcą, tłumaczy się syndromem wyuczonej bezradności lub syndromem stresu pourazowego. W przypadku ofiar przemocy przekłada się to na rezygnację z aktywności, które ofiara podejmowała w celu poprawy sytuacji. Analizując sytuację ofiary, należy wziąć pod uwagę, że ma ona nadzieję na zmianę zachowania sprawcy. Ponadto często wstydzi się swojej sytuacji, jest zależna ekonomicznie od sprawcy lub zostaje z nim „ze względu na dzieci”. Często uważa, że przemoc jest jej prywatnym problemem, a środowisko zewnętrzne (rodzina, znajomi,

instytucje) swoim zachowaniem mogą utwierdzać o braku możliwości otrzymania wsparcia i ochrony.

Podczas, gdy zachowania ofiary mogą wydawać się irracjonalne, sprawca w sposób bardzo logiczny potrafi tłumaczyć swoje zachowanie, jako akt słusznego ukarania ofiary. Jednocześnie kwestionuje swoją odpowiedzialność. Nie przyznaje również, że takie zachowanie jest aktem agresji oraz mechanizmem sprawowania władzy i kontroli, narzędziem całkowitego podporządkowania ofiary woli sprawcy.

Najczęściej występujące formy przemocy to:

- przemoc fizyczna – to wszelkiego rodzaju działania powodujące nieprzypadkowe urazy takie, jak: stłuczenia, złamania, zasinienia, oparzenia, urazy narządów wewnętrznych itp.;
- przemoc emocjonalna (psychiczna) – to rozmyślne działania, nie zawierające aktów przemocy fizycznej, które powodują zaburzenia osobowości, niskie poczucie własnej wartości, stany nerwicowe i lękowe. Należą do nich: obelgi, groźby, szantaż, zastraszanie, emocjonalne odrzucenie oraz nadmierne, nieadekwatne do możliwości wymagania;
- przemoc seksualna – obejmuje zachowania ekshibicjonistyczne, uwodzenie, świadome czynienie świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do obnażania się, oglądania pornografii, dotykania miejsc intymnych innych osób, gwałt;
- przemoc ekonomiczna – utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, ograniczanie lub przeznaczanie niewystarczających środków finansowych;
- zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb zarówno fizycznych, jak i psychicznych. Do tej kategorii należy niewłaściwe odżywianie, ubieranie, niedostateczna ochrona zdrowia, brak właściwej edukacji, niewystarczająca opieka i narażanie na niebezpieczeństwo, niezaspokojenie poczucia bezpieczeństwa, a także potrzeby miłości, troski, stabilizacji, przynależności.

Przemoc w rodzinie jest trudna do zdiagnozowania, to problem przez wiele lat ukrywany, jednak szkodliwość przemocy w wymiarze tak jednostkowym jak i społecznym wymaga podjęcia szerokiego dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu zapobiegawczego.

Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodzin powinny niezwłocznie zawiadomić policję lub prokuratora. Osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić policję, prokuratora lub inne podmioty wykonujące zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Kontakt z sytuacją przemocy w rodzinie jest zawsze trudnym doświadczeniem. Pomocne w rozwiązywaniu często trudnych i skomplikowanych problemów rodziny doznającej przemocy jest działanie interdyscyplinarne specjalistów różnych dziedzin.

### III. Diagnoza problemu przemocy w Gminie Wołomin

W celu dokonania diagnozy zjawiska przemocy w Gminie Wołomin oparto się na następujących danych:

- sprawozdania, raporty dostępne w instytucjach zajmujących się zjawiskiem przemocy;
- ankieta przeprowadzona wśród mieszkańców Gminy Wołomin.

#### III.1 Diagnoza zjawiska przemocy w oparciu o dane z instytucji

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy Zarządzeniem Nr 283/2019 Burmistrza Wołomina z dnia 11.10.2019 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wołominie. Głównym celem działalności Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych przemocą.

Tab. 1. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wołomin w latach 2017-2019.  
Źródło: dane: ZI w Wołominie dane ze sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2019.

<b>Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” przez poszczególne instytucje:</b>			
	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
<b>Ogółem:</b>	85	89	100
<b>Policja</b>	47	64	59
<b>Jednostki organizacyjne pomocy społecznej</b>	29	18	25
<b>Ochrona zdrowia</b>	2	3	2
<b>Oświata</b>	5	3	12
<b>Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych</b>	2	1	2



Z analizy przedstawionych danych wynika, że w latach 2017-2019 wzrasta liczba procedur „Niebieskie Karty”, które wszczynają przedstawiciele Oświaty. Wnioskować można, że przeprowadzone szkolenia i konferencje z zakresu tematyki zjawiska przemocy ukierunkowane do przedstawicieli Oświaty odniosły pożądane rezultaty. Pracownicy Oświaty są bardziej wrażliwi na symptomy wskazujące, że rodzinach uczniów może występować zjawisko przemocy.

**Tab. 2 Osoby doznające przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2019. Źródło: Sprawozdania z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Wołominie.**

	<b>2017</b>	<b>2018</b>	<b>2019</b>
<b>Kobiety</b>	67	77	74
<b>Mężczyźni</b>	6	5	6
<b>Dzieci</b>	12	7	20
<b>Ogółem osób</b>	85	89	100

Z zebranych danych można wywnioskować, że instytucje zwracają baczniejszą uwagę na zachowanie dzieci mogące sugerować, że są uwikłane w problem przemocy w rodzinie.

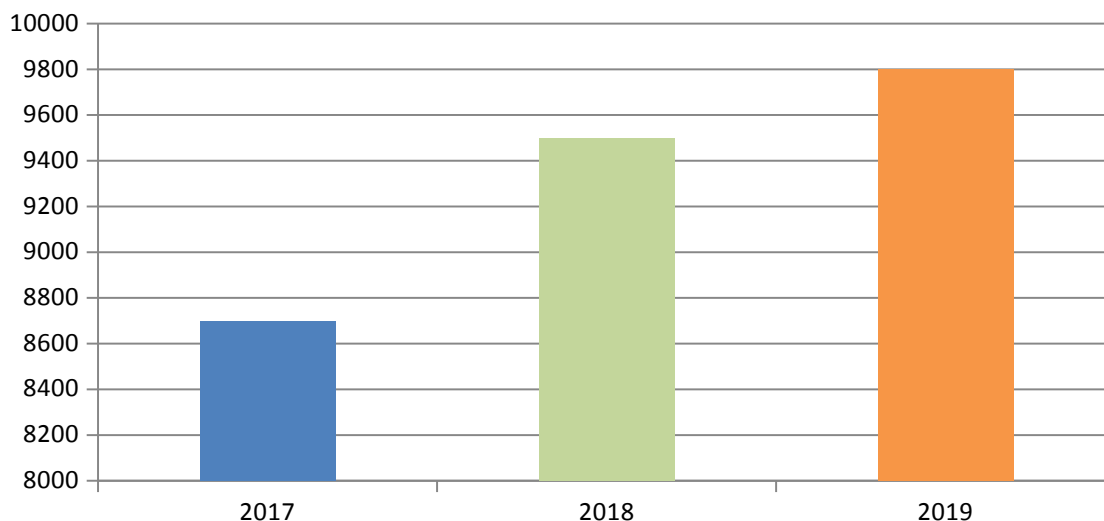
**Tab. 3 Liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie w latach 2017-2019. Źródło: KPP WP w Wołominie**

	<b>2017 r.</b>	<b>2018 r.</b>	<b>I poł. 2019 r.</b>
<b>Liczba interwencji Policji</b>	220	360	142

Z zebranych danych wynika, że liczba interwencji dotycząca przemocy w rodzinie wzrasta z każdym rokiem. Można wnioskować, że wzrasta świadomość w społeczeństwie o konieczności odpowiedniego reagowania na zjawisko przemocy w rodzinie. Realizując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2017 – 2019 organizowane były konferencje, debaty i akcje społeczne podczas, których rozdawano ulotki informacyjne wyjaśniające czym jest przemoc oraz z danymi teleadresowymi instytucji, które należy powiadomić w przypadku dostrzeżenia zjawiska przemocy.

**Diagram 1. Liczba rozdanych ulotek informacyjnych w latach 2017-2019. Źródło: dane ze sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2017-2019**

## Liczba rozdanych ulotek informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy



W latach 2017 – 2019 w Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wołominie prowadzone były grupy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc oraz grupy wsparcia dla osób doznających przemocy.

**Tab. 4 Liczba wszczętych postępowań z art. 207 kk w KPP w Wołominie w latach 2017-2019. Źródło: dane KPP w Wołominie**

Liczba wszczętych postępowań z art. 207 kk	2017 r.	2018 r.	I poł. 2019 r.
	71	87	32

**Tab. 5 Liczba aktów oskarżenia, które wpłynęły do Sądu Rejonowego w Wołominie o znęcanie się nad członkami rodziny w latach 2017-2019. Źródło: dane Sądu Rejonowego w Wołominie II Wydział Karny**

Liczba aktów oskarżenia o znęcanie się nad członkami rodziny	2017 r.	2018 r.	I poł 2019 r.
	46	71	40

Z zebranych danych wynika, że wzrasta liczba wszczętych postępowań z art. 207 kk oraz przesłanych aktów oskarżenia do Sądu Karnego, co jest spowodowane rosnącą świadomością wśród społeczeństwa oraz instytucji pomocowych, że przemoc jest przestępstwem ściganym z urzędu. Liczba rozdanych ulotek oraz przeprowadzone szkolenia,

konferencje i debaty społeczne poszerzyły wiedzę wśród społeczności lokalnej i przedstawiciele instytucji pomocowych.

**Tab. 6 Liczba osób uczestniczących w grupach korekcyjno - edukacyjnych i grupach wsparcia. Źródło: dane OPTU SPZOZ w Wołominie.**

	2017 r.		2018 r.		I poł. 2019 r.	
<b>Grupa korekcyjno - edukacyjna</b>	Kobiety: 0	Mężczyźni: 13	Kobiety: 0	Mężczyźni: 27	Kobiety: 0	Mężczyźni: 9
<b>Grupa wsparcia</b>	Kobiety: 6	Mężczyźni: 0	Kobiety: 15	Mężczyźni: 0	Kobiety: 11	Mężczyźni: 0

Z zebranych danych można wywnioskować, że zwiększa się liczba osób, które korzystają ze wsparcia specjalistów w dziedzinie przeciwdziałania przemocy. Wzrasta świadomość w społeczeństwie, że można wypracować mechanizmy, które będą zapobiegać zachowaniom przemocowym.

Osoby doznające przemocy korzystają z porad Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wołominie.

W Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym udzielono:

**W 2017 r. 45 porad;**

**W 2018 r. 86 porad;**

**W 2019 r. 95 porad;**

Wynika z tego, że wśród mieszkańców Gminy Wołomin jest większa świadomość, że na terenie naszego miasta działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą. Zmniejsza się również opór społeczeństwa, by z takiej pomocy korzystać.

W rodzinach dotkniętych przemocą najczęściej występuje problem uzależnień.

**Tab. 7 Liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego. Źródło: dane GKRPA w Wołominie.**

	2017 rok	2018 rok	I poł. 2019 rok
<b>Liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego</b>	50	60	29

Z podanych informacji wynika, że liczba wniosków o spowodowanie leczenia odwykowego wzrasta, co wskazuje, że instytucje i społeczeństwo mają wiedzę, gdzie można uzyskać wsparcie w problemach związanych z uzależnieniami.

W latach 2017 – 2019 realizując Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2019, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wołominie zorganizował 4

kampanie społeczne, 2 konferencje dla specjalistów pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy. W każdym roku organizowane były szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grup roboczych.

### **III.2 Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Wołomin na temat zjawiska przemocy**

Ankiety wypełniły 274 osoby, mieszkańcy Gminy Wołomin w wieku od 15 do 76 lat. Wśród nich było 176 kobiet i 98 mężczyzn.

**Na pytanie 1:** „Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy?”:

- 1 osoba odpowiedziała, że nie;
- 1 osoba, że nie wiem;
- 272 osoby odpowiedziały: tak;

**Na pytanie 2:** „W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc?” Badani wskazali, że przemoc najczęściej występuje w:

- rodzinach nadużywających alkoholu (140 osób);
- we wszystkich wymienionych przypadkach (116 osób);
- w rodzinach patologicznych (13 osób);
- w rodzinach bogatych ( 1 osoba);
- w rodzinach biednych (1 osoba);
- w rodzinach niepełnych ( 1 osoba);

**Na pytanie 3:** „Kto najczęściej stosuje przemoc w rodzinie?” Ankietowani odpowiedzieli:

- 117 osób odpowiedziało, że mężczyźni;
- 54 osób odpowiedziało, że ojciec;
- 66 osób odpowiedziało, że każdy może stosować przemoc;
- 22 osoby odpowiedziały, że rodzice;
- 7 osób odpowiedziało, że kobiety;
- 8 osób odpowiedziało, że nie wie;

Według respondentów najczęściej osobami stosującymi przemoc są: mężczyźni.

**Na pytanie 4:** „Kto najczęściej doznaje przemocy?”. Mieszkańcy Gminy Wołomin odpowiedzieli:

- 112 osób udzieliło odpowiedzi, że kobiety i dzieci najczęściej doznają przemocy;

- 77 osób odpowiedziało, że tylko dzieci doznają przemocy;
- 44 osoby wskazały, że kobiety doznają przemocy;
- 30 osób odpowiedziało, że wszyscy/każdy może doznawać przemocy;
- 7 osób nie udzieliło odpowiedzi lub odpowiedziało, że nie wie;
- 1 osoba udzieliła odpowiedzi, że osobą doznającą przemocy jest osoba spokojna;
- 2 osoby wskazały, że mężczyźni doznają przemocy;
- 1 osoba odpowiedziała, że nikt nie doznaje przemocy;

Według respondentów najczęściej padają ofiarą przemocy w rodzinie: kobiety i dzieci.

**Na pytanie 5:** „*Jakie zachowania najczęściej stosują sprawcy przemocy w stosunku do swoich bliskich?*”. Ankietowani odpowiedzieli:

- 128 osób wskazały przemoc fizyczną i psychiczną;
- 54 osoby wskazały bicie i przemoc fizyczną;
- 33 osoby wskazały przemoc psychiczną;
- 20 osób wskazały zachowania agresywne;
- 5 osób wskazały przemoc fizyczną, psychiczną i ekonomiczną;
- 2 osoby wskazały przemoc fizyczną i seksualną;
- 1 osoba wskazała: ukrywanie;
- 1 osoba odpowiedziała, że zachowania pod wpływem alkoholu;
- 30 osób nie odpowiedziały, bądź udzieliły odpowiedzi: nie wiem;

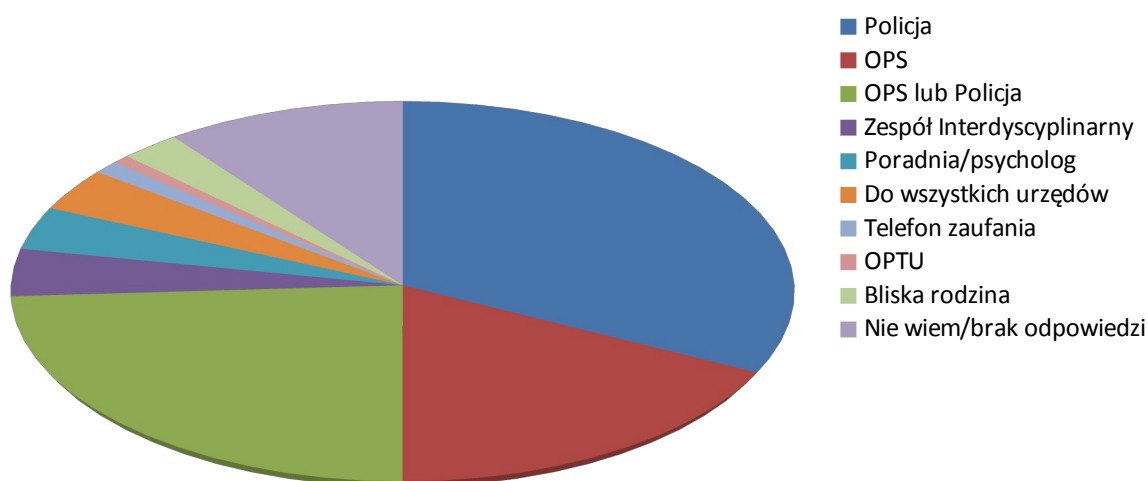
**Na pytanie 6:** „*Gdzie powinna udać się po pomoc osoba doznająca przemocy?*”. Badani odpowiedzieli:

- 89 osób odpowiedziało, że powinna udać się na Policję
- 48 osób wskazało: OPS;
- 66 osób odpowiedziało, że do OPS-u lub na Policję;
- 11 osób wskazało Zespół Interdyscyplinarny;
- 10 osób odpowiedziało, że do poradni/psychologa;
- 10 osób, że do wszystkich urzędów;
- 3 osoby odpowiedziało, że powinna zadzwonić na telefon zaufania;

- 2 osoby wskazały Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień;
- 7 osób odpowiedziało, że osoba doznająca przemocy powinna udać się do bliskiej rodziny;
- 28 osób odpowiedziało, że nie wie gdzie powinna udać się osoba doznająca przemocy;

**Diagram nr 2 Gdzie osoba doznająca przemocy powinna udać się po pomoc?**

### Gdzie osoba doznająca przemocy powinna udać się po pomoc:



Wszyscy ankietowani potrafili bezbłędnie dopasować rodzaj zachowania do odpowiedniej formy przemocy. 89 osób przyznało, że było świadkami przemocy. W opinii respondentów osoba, która była świadkiem przemocy powinna zgłosić ten fakt do Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego, psychologa, do osób najbliższych, zadzwonić na telefon zaufania.

**Na pytanie 7:** „Czy w naszej Gminie jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie?” 99 osób odpowiedziało twierdząco. W opinii respondentów Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się udzielaniem wszelakiej pomocy osobie doznającej przemocy, pomocą ofiarom przemocy, zapobieganiem dalszej eskalacji przemocy, zajmuje się rodzinami, w których jest przemoc, pomocą osobom będącym w kryzysie. Zespół Interdyscyplinarny udziela fachowej pomocy, wsparcia osobie, wobec której stosowana jest przemoc w rodzinie, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”, organizuje warsztaty, pomoc zarówno doraźną, jak i specjalistyczną dla potrzebujących wsparcia, opieką nad rodzinami, w których wszczęta jest procedura „Niebieska Karta”, rozpatruje sytuacje przemocy w rodzinie, rozpatruje przemoc w rodzinie na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy indywidualnej i w rodzinie, zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach i wystąpienie przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin oraz efektów tych działań, ZI podejmuje działania mające zapobiegać przemocy w rodzinie, ustala

członków grup roboczych, które mają brać udział w grupach oraz powołuje grupy robocze, ustala plan pomocy wobec rodzin, osób, gdzie występuje przemoc w rodzinie i konsekwentnie go realizuje.

### III.3 Analiza SWOT

<b>Analiza SWOT dla problemu przemocy w rodzinie</b>	
<b>MOCNE STRONY</b>	<b>SŁABE STRONY</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- doświadczenie i współpraca instytucji i służb zajmujących się problemem przemocy w rodzinie;</li> <li>- profesjonalna kadra do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</li> <li>- rosnące wykorzystywanie procedury „Niebieskie Karty” przez jednostki do tego zobowiązanych;</li> <li>- duża dostępność do informacji dotyczących oferty pomocowej dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie;</li> <li>- prowadzenie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych;</li> <li>- programowanie działań podejmowanych w Gminie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</li> <li>- funkcjonowanie w Gminie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ;</li> <li>- kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na terapie ;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- mała liczba jednostek realizujących programy korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc;</li> <li>- trudności w egzekwowaniu nałożonych środków zapobiegawczych;</li> <li>- ukrywanie przez rodziny występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy (mity i przekonania dotyczące problemów przemocy w rodzinie);</li> <li>- trudny dostęp do lekarzy psychiatrów dziecięcych;</li> </ul>
<b>SZANSE</b>	<b>ZAGROŻENIA</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- oferty szkoleniowe kierowane do osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</li> <li>- wzrost świadomości społecznej i chęć korzystania z pomocy;</li> <li>- rozbudowanie współpracy z sektorem pozarządowym;</li> <li>- wzrastające kompetencje służb i interdyscyplinarny charakter działań ;</li> <li>- postrzeganie przemocy w rodzinie jako przestępstwa przez społeczeństwo;</li> <li>- wzrost chęci współpracy poszczególnych instytucji;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- bierność świadków przemocy;</li> <li>- niewydolność wychowawcza rodzin</li> <li>- poczucie bezkarności u osób stosujące przemoc ;</li> <li>- niedostateczne wykorzystywanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów prawnych;</li> <li>- uzależnienia;</li> <li>- pojawianie się nowych uzależnień (fonoholizm, sieciolizm, bigoreksja);</li> <li>- rotacja partnerów, częsta zmiana partnerów</li> <li>- częsta zmiana adresów zamieszkania przez rodziny uwikłane w problem przemocy;</li> </ul>

#### **IV. Realizatorzy**

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Wołominie;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie;
- Policja;
- Sąd Rejonowy w Wołominie;
- Prokuratura Rejonowa w Wołominie;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie;
- placówki oświatowo – wychowawcze gminne i powiatowe;
- gminne placówki kultury;
- GKRPA w Wołominie;
- placówki ochrony zdrowia działające na terenie gminy;
- organizacje pozarządowe oraz instytucje kościelne na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- inne instytucje i organizacje prowadzące działalność w obszarze interwencji Programu;

#### **V. Adresaci programu**

Adresatami Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są:

- mieszkańcy Gminy Wołomin;
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne;
- osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- świadkowie przemocy w rodzinie;
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.



## **VI. Założenia oraz cele i zadania programu**

### **VI.1 Założenia programu**

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje następujące obszary działań, skierowane do różnych odbiorców.

- 1) Działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne) kierowane do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie:
  - podejmowane w ramach profilaktyki;
  - ukierunkowane są na promocję zdrowej rodziny, reprezentującej ogólnie pozytywne wartości i styl życia;
  - zapobieganie przemocy w rodzinie;
- 2) Działania interwencyjne, skierowane do dwóch grup odbiorców:
  - osoby doznające przemocy – działania wspierające;
  - osoby stosujące przemoc w rodzinie – działania pouczające i izolujące;
- 3) Działania wspierające, kierowane do ofiar przemocy:
  - psychologiczne;
  - pedagogiczne;
  - terapeutyczne i inne;
- 4) Działania korekcyjno – edukacyjne, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program oparty jest na następujących zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, instytucji, organizacji pozarządowych, kościołów, policji i sądów, innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom;
- jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak osoby doznającej przemocy jak i osoby stosującej przemoc;
- szczególnej ochrony dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Konsekwentna realizacja programu pozwoli na właściwą organizację pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz powinna mieć wpływ na upowszechnienie wśród służb społecznych pracy przy zastosowaniu metody interdyscyplinarnej.

## **VI.2 Cele programu**

### **VI.2.1 Cel główny Programu**

*Rozbudowywanie i wzmacnianie sieci efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie*

### **VI.2.2 Cele szczegółowe Programu**

Cel główny programu będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) Wzmacnianie zintegrowanego systemu współdziałania lokalnych instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- 2) Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 3) Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) Intensyfikacja działań wobec sprawców przemocy prowadząca do ustania przemocy w rodzinie;
- 5) Poszerzanie wiedzy oraz świadomości wśród społeczeństwa dotyczącej przemocy w rodzinie;

<b>Cel 1. Wzmacnianie zintegrowanego systemu współdziałania lokalnych instytucji i organizacji w obszarze przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy</b>				
<b>Zadania planowane do realizacji</b>	<b>Działania</b>	<b>Realizatorzy i partnerzy</b>	<b>Wskaźniki (w ujęciu rocznym)</b>	<b>Terminy</b>
Efektywne działanie Zespołu Interdyscyplinarnego	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Co najmniej 4 spotkania Zespołu rocznie.</li> <li>2) Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, min. 1/rok.</li> <li>3) Podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym problemem przemocy.</li> <li>4) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.</li> <li>5) Powoływanie grup roboczych.</li> <li>6) Podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących zjawiska przemocy w Gminie Wołomin.</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie</p> <p>Partnerzy: Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Sąd, PCPR, PPP, NGO</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Protokoły ze spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego.</li> <li>2) Sprawozdania zawierające diagnozę problemu przemocy w rodzinie.</li> <li>3) Sprawozdania i notatki z interwencji.</li> <li>4) Liczba rozpowszechnionych materiałów dot. zjawiska przemocy.</li> <li>5) Liczba powołanych grup roboczych.</li> <li>6) Liczba zainicjowanych działań profilaktycznych (sprawozdania).</li> </ol>	2020-2025

<p>Współdziałanie służb i instytucji w przypadku zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie. Działalność grup roboczych</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Spotkania grup roboczych.</li> <li>2) Interdyscyplinarny charakter spotkań grup roboczych.</li> <li>3) Opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy.</li> <li>4) Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy.</li> <li>5) Dokumentowanie podejmowanych działań.</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: Policja, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Sąd, PCPR, PPP, NGO</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Liczba posiedzeń grup roboczych.</li> <li>2) Frekwencja poszczególnych instytucji na posiedzeniach grup roboczych .</li> <li>3) Liczba opracowanych indywidualnych planów pomocy.</li> <li>4) Liczba rodzin objętych monitoringiem.</li> <li>5) Liczba diagnoz sporządzonych przez pedagoga, liczba wniosków do GKRPA, liczba powiadomień o popełnieniu przestępstwa, liczba wniosków do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka, liczba wydanych skierowań do programu korekcyjno – edukacyjnego, notatki z monitoringu.</li> </ol>	<p>2020-2025</p>
--	---	---	---	------------------

**Przewidywane efekty dla celu 1:**

- podniesienie efektywności współpracy między służbami i instytucjami, które zajmują się problemem przemocy w rodzinie;

- wzrost skuteczności realizowanych działań poprzez łączenie zasobów, wymianę informacji oraz podejmowanie niestandardowych działań;

<b>Cel 2. Rozwój kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</b>				
Zadania planowane do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki (w ujęciu rocznym)	Terminy
Cykliczne szkolenia dla osób realizujących zadania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Szkolenia dla członków grup roboczych min. 1 rocznie.</li> <li>2) Szkolenia dla członków ZI min. 1 rocznie.</li> <li>3) Poznawanie dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy.</li> <li>4) Przeprowadzanie szkoleń z zakresu procedury „Niebieskie Karty” kadry pedagogicznej w Przedszkolach.</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: Instytucje szkoleniowe, poradnie, NGO, PPP</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Liczba uczestników w szkoleniach.</li> <li>2) Liczba przeprowadzonych szkoleń.</li> <li>3) Liczba spotkań z przedstawicielami innych Zespołów Interdyscyplinarnych.</li> <li>4) Liczba szkoleń dla kadry Przedszkoli, lista obecności na szkoleniach.</li> </ol>	2020-2025

#### **Przewidywane efekty dla celu 2:**

- rozwój kompetencji kadry instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy;
- podniesienie efektywności działań poprzez korzystanie z innowacyjnych programów;

<b>Cel 3. Zwiększenie skuteczności i dostępności form pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie</b>				
<b>Zadania planowane do realizacji</b>	<b>Działania</b>	<b>Realizatorzy i partnerzy</b>	<b>Wskaźniki (w ujęciu rocznym)</b>	<b>Terminy</b>
Poradnictwo rodzinne, psychologiczne i prawne dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	Kierowanie doznających przemocy do odpowiednich specjalistów	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie	1) Liczba specjalistów świadczących porady. 2) Liczba osób objętych poradnictwem.	2020-2025
Interwencja kryzysowa	Podejmowanie interwencji we wszystkich przypadkach wystąpienia sytuacji kryzysowej w rodzinie	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: Policja, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Sąd, PCPR, PPP, NGO	1) Liczba rodzin/osób objętych interwencją w kryzysie.	2020-2025
Grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Osoby doznające przemocy mają możliwość wzięcia udziału w grupie wsparcia	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: OPTU, NGO, PPP, PCPR	1) Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia. 2) Liczba grup wsparcia.	2020-2025
Praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą	Objęcie rodzin, w których występuje przemoc pracą socjalną	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej Partnerzy: PCPR	1) Liczba rodzin objętych pracą socjalną	2020-2025

<p>Inicjowanie i realizowanie programów profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Objęcie dzieci i młodzieży programem profilaktycznym.</li> <li>2) Spotkanie rady pedagogicznej 1/rok poświęcone problematyce procedury „Niebieskie Karty” w placówkach oświatowych na terenie Gminy Wołomin.</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Wydział Polityki Społecznej, Sportu i Edukacji Urzędu Miejskiego i Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Wołominie</p> <p>Partnerzy: Oświata, NGO, Policja, MDK</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Liczba realizowanych programów.</li> <li>2) Liczba dzieci i młodzieży objętych programem.</li> <li>3) Liczba sprawozdań ze spotkań rady pedagogicznej.</li> </ol>	<p>2020-2025</p>
<p>Realizacja kompleksowych programów ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnych matek.</li> <li>2) Poradnictwo prawne dla osób doznających przemocy.</li> <li>3) Kompleksowy program wsparcia .</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: GKRPA, Oświata, Policja, NGO, Ochrona Zdrowia, OIK,</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Liczba osób objętych kompleksowym programem wsparcia.</li> <li>2) Liczba realizowanych działań.</li> <li>3) Liczba partnerów uczestniczących w programie.</li> </ol>	<p>2020-2025</p>

### Przewidywane efekty dla celu 3:

- zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy;
- kompleksowa poprawa sytuacji osób doznających przemocy w rodzinie;
- zwiększenie efektywności współpracy między instytucjami;

<b>Cel 4. Intensyfikacja działań wobec sprawców przemocy prowadząca do ustania przemocy w rodzinie</b>				
<b>Zadania planowane do realizacji</b>	<b>Działania</b>	<b>Realizatorzy i partnerzy</b>	<b>Wskaźniki (w ujęciu rocznym)</b>	<b>Terminy</b>
Działania korekcyjno – edukacyjne skierowane do sprawców przemocy w rodzinie	Stworzenie możliwości udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie  Partnerzy: OIK, OPTU, PCPR, NGO	1) Liczba osób skierowanych do programu. 2) Liczba osób objętych programem. 3) Liczba osób, które zakończyły program.	2020-2025
Działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” wobec osób stosujących przemoc	Objęcie działaniami w ramach procedury NK osób stosujących przemoc	Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej  Partnerzy: Policja, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Sąd, PCPR, PPP, NGO	1) Liczba osób objętych działaniami. 2) Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy.	2020-2025

#### **Przewidywane efekty dla celu 4:**

- zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar w rodzinie poprzez objęcie oddziaływaniem osób stosujących przemoc w rodzinie;
- systematyczny spadek liczby procedur „Niebieskie Karty” wszczynanych w tej samej rodzinie;

<b>Cel 5. Poszerzanie wiedzy oraz świadomości wśród społeczeństwa dotyczącej przemocy w rodzinie</b>
--



Zadania planowane do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki (w ujęciu rocznym)	Terminy
<p>Działania informacyjno – edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej podejmujące problematykę przemocy w rodzinie</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Zamieszczanie informacji na stronach internetowych UM, OPS, Oświaty, Policji.</li> <li>2) Organizacja spotkań podejmujących problem przemocy – 1 debata rocznie.</li> <li>3) Popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</li> <li>4) Opracowanie i pozyskanie materiałów informacyjnych i rozpowszechnianie w miejscach użyteczności publicznej.</li> <li>5) Spotkania informacyjne kierowane do seniorów z Miasta i Gminy Wołomin dotyczące problemu przemocy.</li> <li>6) Umieszczenie w placówkach medycznych informacji o możliwości otrzymania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzajach uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.</li> <li>7) Lekcje prawa w Sądzie Rejonowym dla uczniów</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej w Wołominie i Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Wołominie</p> <p>Partnerzy: Policja, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Sąd, PCPR, PPP, NGO</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Liczba opublikowanych informacji na stronach internetowych.</li> <li>2) Liczba zorganizowanych debat.</li> <li>3) Liczba rozpropagowanych materiałów informacyjnych.</li> <li>4) Liczba rozpropagowanych materiałów informacyjnych.</li> <li>5) Liczba przeprowadzonych spotkań z seniorami.</li> <li>6) Liczba placówek medycznych, w których zamieszczono informacje.</li> <li>7) Liczba lekcji prawnych, które odbyły się w Sądzie.</li> </ol>	<p>2020-2025</p>

	szkół z terenu Miasta i Gminy Wołomin.			
Realizacja kampanii społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowanie konstruktywnych form współżycia w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Organizowanie kampanii społecznych dotyczących problemu przemocy w rodzinie kierowanych do mieszkańców Gminy Wołomin.</li> <li>2) Współpraca z organizacjami, które oferują warsztaty umiejętności wychowawczych.</li> </ol>	<p>Jednostka koordynująca: Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Partnerzy: Policja, Ochrona Zdrowia, GKRPA, Sąd, PCPR, PPP, NGO, OIK</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Liczba zorganizowanych kampanii.</li> <li>2) Liczba placówek oferujących mających w swojej ofercie warsztaty umiejętności wychowawczych.</li> </ol>	2020-2025

#### **Przewidywane efekty dla celu 5:**

- wzrost świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie;
- wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na sygnały mogące świadczyć o przemocy w rodzinie;
- wzrost świadomości społecznej na temat różnych rodzajów przemocy;
- zmiana postaw społecznych;
- nabycie kompetencji wychowawczych wśród rodzin z terenu Miasta i Gminy Wołomin;

## **VII. Źródła finansowania programu**

Każdy podmiot będący realizatorem zadań w ramach Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2020 – 2025 planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszym Programie będą:

- budżet Gminy Wołomin;
- budżet Wojewody;
- budżet Samorządu Województwa;
- Środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- inne środki.

## **VIII. Zasady monitorowania programu oraz weryfikowania jego założeń**

Monitoring i ewaluacja programów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez np. zmianę regulacji prawnych, powstanie nowych problemów społecznych. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- Zespół wdrażający Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Wołomin na lata 2020 – 2025, który jest tożsamy z Zespołem Interdyscyplinarnym;
- Roczna ocena wdrażania Programu.

Zespół wdrażający Program będzie spotykał się raz w roku, by ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę przedstawi Burmistrzowi Wołomina, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań. Zespół również będzie wnioskował o aktualizację Programu i/lub przyjęcie nowych celów strategicznych, operacyjnych czy zadań. Wskaźniki realizacji poszczególnych zadań zostały wskazane przy opisie zadań.

Program będzie podlegał ewaluacji na przestrzeni kolejnych 5 lat. Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane;
- przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują;
- pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunek działań programu jest właściwy.

**Sposób kontroli realizacji programu:**

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego składa Burmistrzowi Wołomina roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wołomin.
2. Sporządzenie przez OPS sprawozdań rzeczowo – finansowanych z zakresu Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

## Załączniki: Ankieta nr 1

### Ankieta dotycząca stanu wiedzy społeczności lokalnej Gminy Wołomin na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Ankieta jest całkowicie anonimowa, odpowiedzi posłużą do analizy statystycznej. Prosimy o udzielenie szczerych odpowiedzi. Ankieta kierowana jest do wszystkich dorosłych mieszkańców Gminy Wołomin oraz do młodzieży od 15 r. ż.

Wiek

Płeć

Miejsce zamieszkania: wieś

miasto

**Pytanie 1.** Czy w naszej gminie występuje zjawisko przemocy w rodzinie ?

**TAK**    **NIE**

**Pytanie 2.** W jakich rodzinach najczęściej występuje przemoc ? (zaznacz jedną odpowiedź)

Pełnych

Normalnych

Niepełnych

Biednych

Nadużywających alkoholu

Bogatych

Patologicznych

We wszystkich wymienionych

**Pytanie 3.** Kto najczęściej jest osobą stosującą przemoc w rodzinie ?

.....

**Pytanie 4.** Kto najczęściej doznaje przemocy w rodzinie ?

.....

**Pytanie 5.** Jakie zachowania najczęściej stosują sprawcy przemocy w stosunku do swoich bliskich ?

.....

**Pytanie 6.** Gdzie powinna udać się po pomoc osoba doznająca przemocy ?

.....

**Pytanie 7.** Czy w naszej Gminie jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ?                    **TAK**    **NIE**    **NIE WIEM**

**Pytanie 8.** Czym zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ?

.....  
.....

**Pytanie 9.** Które z poniższych zachowań można zaliczyć do form przemocy psychicznej ?

Kopanie   
Kontrolowanie   
Niepłacenie alimentów   
Krytyka

**Pytanie 10.** Które z poniższych zachowań można zaliczyć do przemocy ekonomicznej ?

Niepłacenie alimentów   
Odbieranie zarobionych pieniędzy   
Duszenie   
Wyzwiska

**Pytanie 11.** Podkreśl zachowania, które kojarzą Ci się z przemocą:

1. Zmuszanie do obcowania płciowego
2. Wyśmiewanie cudzych poglądów
3. Groźba popełnienia samobójstwa
4. Krytykowanie dziecka
5. Kontrolowanie dziecka
6. Nagrywanie innych osób bez ich zgody
7. Wynoszenie z domu wspólnej własności
8. Tzw. klaps wobec dziecka w celach wychowawczych
9. Zmuszanie do oglądania pornografii
10. Popychanie

**Pytanie 12.** Czy był/a Pan/ Pani świadkiem stosowania przemocy, jeśli tak to jak Pan/Pani zareagował/a ?                    **TAK**                    **NIE**

.....  
.....  
.....